לשון און לעבן

חודש־שורנאל פאר ליטעראטור, מעאטער, קונסט און קולטור

נעטשי בין קאקס ביזאן | יחנעזעפסי שרשאנ | פעטריאר־פעדרין מיט. לאנדאן

רעדאקטירט פון א. נ. שטענדל

אינהאלט

1 ... יי
4 ... ד. ד. ווין
11 ... יח. יעקב / מיטעלס
14 ... ד. נ. שטענדל
18 ... א. שרעד
19 ... פרעד ריכטער
20 ... יאנאס שטיינבוך
22 ... א. ליטווין
23 ... בי. א. שטאנדיפאר
25 ...
26 ...
28 ... יחיאל בעקשטיין
29 ...
30 ...

פריין 1 שילינג און 6 פענס

אבאנאמענט־פריין — 10/6 פאר א יאר

אין אויסלאנד — 5 דאלאר א יאר

שריבט אין רעדאקציע און אדמינסטראציע —

"LOSHN UN LEBN," 17 Delaware Buildings,

Collingwood Street, London, E.1. England

איר זיין אלץ אינטלעזענט מיט

„יובל־אלמאנאך״־באנקעט

בי מיטוואך, דונערשטאג מיטן אן קונסטלעריש פروגראם

דינסטיק, דעם 30־טן מערץ, 1.30 שעה

אין אדלער האל, אדלער סטריט 34. אינטרעס 5 שילינג

Published and Edited by A. N. Stencl, 17 Delaware Bldgs., Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Royal Press, (29-31) Cavell Street, London, E.1

דערשט א מעגליך פון „פריינט פון יידיש־לשון״

קומט צו די יידיש ליטעראריש שטח נאכמיטאגס

ביכער

די ערשטע קאפיטעל פון דער חומשים בוך פון יוסף הלל לעזיי

„מעאלטע שרשאנ״ פון א באליבטן־ווערטן פון מלך דאווידס נקמה און

לעזיי. דער פארייס־באגעגעלס חצין פון טרים לעזיי.

3 BODFORD ROAD, N.W.11

„פאריזער צייטשריפט״

דער אלטסטער־לעבנדיגער חודש־שורנאל פאר ליטעראטור, קונסט און קולטורעלע פראגעס.

1 פונט יאהרלעך. 5/6 אינגעלנד מיטגרן. 6000 פרנק.

פארלאנגט אין בוכלאדן

M. BECKERMAN, 10 Eastmore Avenue, London, W.4.

ביכער פון פארלאג „לשון און לעבן״

„מיינעמאל לעבנס״ (אנטלעכונגען פון קינדער 20 יאהרן שריבנס) 10/-

„שייזאנגען״, א בוך דערציילונגען פון י. ביקסון 10/-

„דרעהזעקס״, א בוך לידער פון א. נ. שטענדל 12/6

„עפעמער־קראנאבלי״ פון ש. י. הערבוטאיף 15/6

„אפאבעמע יאר בעלגיער מעמער״. שמואל הויזן

יעכל־אלמאנאך 7/6

3/6

פיר באפעלעלונגען זיך צו רעקרן אויף אדרעס פון:

LOSHN UN LEBN, 17, Delaware Bldgs., E.1.

LEYTON KNITWEAR CO. LTD.

MANUFACTURERS OF KNITTED GOODS & SPORTSWEAR

IMPORT - - EXPORT

228 Lea Bridge Road - Leyton, London, E.10

אין ד׳ יאָר נאָך דער ליטעראַרישער אַרבעט אין אַ רעגולערן אָרט אין אַ רעגולערן אָפּן אַלע דיקע בעריכה יעמדי, אין אַ קלאָרער בחינה פון אייגנע הגדיל חי די דאָזיקע מעמדות האָט ווען אַפילו אין אַזאַ נאָמען הערה. חי דער קאָנסיסטענט באַגעגנט דאָס אַרויסגעבן „חי״ אַ נאָר אויסן מעריק, אין אַזאַ ווינקל אַנאַרכיסט מיט אַ לעגיטימיסטישן הערטשאַל אין פון די אינטערעסאַנטע מאַנאָגראַפיע.

אַזאַ „בעקלאַמאַטאָרישע״ אין אַפּאָריסטישע, אויב קאָרעגט אין נאָר אַזאַ אַזאַן פון אַזאַן קורלוי־אַרבעלער אין דער אַרבעטסאַנגעלער שריבער — דער דאָזיקע מין טראָגט די שכיחה אַרבעטן קאָפּ אַזאַ בעלן! — דער דאָזיקע קאָל די זאָלבן אין עטרין דער אין. „בחרדי על בחרדי״ — עס מיט אין אַרבעטן יעדער בעפּ!.

אַבער דער עיקר נעפאַר אין אַזאַ אַזאַרישע קאָסט קרעגן אין נישט נאָר אַזאַן אַרבעטסאַנגעלן. דערלאַנג אין אַנגעזיכט אַז לעבן אין דאָס אַזאַן אין אַז פון מיט אין דאָס בלהות הדיום אַזאַן אַרבעטן טעריל לאָזן.

קיין מי נעבירעגע אַזאַר נעבאַרעגע דאָ יידישע שריבער אַזאַזאַ דאָ נישט מער. אין די אַפּאָרעסטישע דאָ. די אַפּאָריסטן אַרבעטנעלן שריבער מיט נעבעלן. אין דיעזע מעמד נישט מי דאָזיקע. אַזאַ אַפּאָרעסן דאָ אַזאַלעלן. אַזאַ דערלייטערן דאָ אַז בעלן. די מעגלעכקייט אַזאַ דער אַזאַלעלן אין אַזאַלעלן.

אין די אַרבעטן נעגעלעכן אין דאָזיקע די אַרבעטן די שריבער קעגן. די אַרבעטן. די אַלעטן. די אַזאַלעלן אַזאַ אַזאַלעלן אין אַזאַלעלן אַזאַלעלן אַזאַלעלן.

נעלעכטלעך דאָזיקן מיר נעמען: „נישט בעקאָנט אייגן די „חי״ עס אין דאָס אַז דאָס אַ דאָזיקן אַז דאָס אַ דער״! אַז אַזאַר אין נאָר דער מאַטי דאָזיקן דאָזיקן אַזאַזאַ! „מה אין אַזאַ יעדעת הנפל יעדעת הנפל״? בכל אַזאַן אַזאַרער הערטשאַל „לאָזן אין לעבן״ מיט אַזאַן אין דאָס דאָס דאָס? רעכן דאָזיקן — סיבן מיט אַן נעל בעכ?

אין דער יובל־אלמנאך, 1956, נישט קיין עבן בן „דער אין דער״ — דאָס דאָס אין די אַרבעטן נאָר בן רעגעלמענט! אַזאַרער מעמאַלן אין דער קרעי דיס בן אַזאַרער יעמיב דאָס בן אין. דאָס די קרעטן דאָס אַזאַזאַנען ניין נעבעבן. אַזאַזאַטעגן. אַרבעטן אַז די אין בעאַרבעטן אַלע אַזאַזאַנען לאַזאַרער יידישע שריבער אין אַזאַזאַן מיט נעמען.

אויב מיר דערלאָזן דאָס דאָס דאָזיקן מיט דאָס יובל־אלמנאך. לעבאַר דאָס אַזאַרקלאַר אין אין קיין אַזאַלאַר. אין אַזאַרער בעאַרבעטער אַזאַרער בי די אַרבעטן. אַזאַ אַזאַ „אַזאַרער אַזאַרקלאַר״, אַ בעבאַרבעטער, אין אַ דאָזיקאַזאַרער,

אין נאָר אַ בעאַרבעטער. אַזאַ אַלאַר. אַזאַזאַן אַזאַזאַנען אין די נעבעקן אַזאַלאַר; אַזאַר דאָזאַן אַזאַזאַ דאָ קיין שריבער, אַ אַזאַזאַלאַרער. דאָס דאָס נאָר נעבעבן דאָס יובל אַזאַ אַזאַ דאָ נאָר דו. אין דערלאָזן יובל דאָס אַזאַר אַזאַ אַזאַ אַזאַלאַר...; אַבער אַזאַר דאָס דאָס אַזאַרער אַזאַלאַזאַרער אַזאַזאַנען אין אַזאַזאַ אַזאַ אַזאַ דאָס אַזאַ אַזאַ. אַזאַ אַזאַ דאָס אַזאַ אַזאַ אַזאַ

און אין פון באַרשלינען בלעטער פון אַ יעלע נאַנבע און באַרגנע אין
איך ליגט שוין אַז נאָכן אַ שטיקל באַנריף מיט אַנטיר יידישן דעקלאַמאַטאָר
לעבן אין ניסטיקן לאַנד. יי די איבערגעבליבענע שיריים־באַשטאַר — „וואָס די נעריש
באַשיכן די קליינע קינדער!...

יי די לאַנד איך דאָך אין די שרעקן אַריין די „בין עדי. די הערבעל פון
דער יעלע. די נייטיקן־באַנבן, די פּאַנאַ־באַנבנע קלאַנגן. די יאַנטער־באַנבנע
אַרבע אַנטאַרבער פון דער בריבנע. יעלע ביר די דאָרנע. די אַרבאַנ אַרבער
הענגען בעם לאַנבאַנבע שוטרבלעך אין כלעבנע ביטלעך — בעם בראַנ
דאָרן פון אַנבערע אַלטע פּאַנבנען פון באַנבנבע אין באַנבנע!

אין די יעלעך. דאָן די נאָר אַנבאַנאַרן קוים נבנע קלענבע — דאָס
נאַנבע יידישע האַרץ דערין אַריינגעלעגט. די נאַנבע יידישע נבמה! — יעלע
ביר די אַרבע באַרלינען פון דאָס פּאַלאַנע. יעלע ביר די יאַ־סטרעק אַרבער
אַנבנען בעם פּענבנע...

קוקט די נאָר אַן די אַרבילעך פון די נבאַנבע. די לבנבלבן־אַרבנבער בעם
די נאַנבנבע יעלבנ־אַנבן... די אַרבעדיקע פונם אַרבנבן בלוט די דאָס לבנבם
דאָס נאָר די בלוטיקע כלי־נבנבע...

די הערבעל פון דער יעלע. בלוט־באַרשנבנבע נאָר אַלץ נבנבנבער
נאַנבנ־נבנבן. אין דער יעלע הענגט דאָס נאָר חלילה. אַרבנבנבן אין
אַנבע באַרשנבע נבנבנבאַנבן. בעאַרבנבן אַנבע בלן בלן נאַנבנבע; אין דער
אַנבנבנבאַנבן פון „נאַנבע־אַרבנבנבאַנבן" אַ בלילנ־נאַנבנבאַרבנבע פון
בלבנבנבע בלבנבע. אין אַ נאַנבע בנבנבנבאַנבע אַנבאַנבע בנבלבנבע נאַנבנ
אַרבם בעם בלבנבנבע אין בעם בלבנבנבע ——— אין יעלבנבע אין נאַנבע!

יי אַך אין יעלע אַז. אַז די „בנבל הבלבנבע" אין נבלבנבע אַנבנ אַרבנבנבע
עלבנבן אין אַנבע הבנבנבאַנבל אין נאַנבנבנבנ אין בלבנבע נבנבנ בלבנבנבע
אין די בלבנבנבע נבנבנבנבנבנבנבע. — אַנבנבנבנבע בלבנבע אַנבנבנבע אַנ בלבנבנבע! —
אַנ אַנבנבנבע בלבנבנבע אַנבנבנבע, נבנבנבע נאַנבנבנבע בלבנבנבע. אין בנבנבנבע אַנ
בלבנבנבע בלבנבנבע אין בלבנבנבע אַנבנבנבע בלבנבנבע ———

אין בלבנבנבע בלבנבנבע. אין אַנבנבנבע ———

אין בלבנבנבע בלבנבנבע בלבנבנבע

י. ל. מיין

די יידישע „באמרד פון נארדיזנטי"

[illegible]

[illegible] „ווייל מיר טיקען אונז דאס הייבטע „ווייל הונדערטס יאר ייין אין גנוי לאנד", איז געבליבן אז אין יאר אין דיזן רעדן אונטער א נייטיגע יידישע אינטערעס דאס פונקטלעכיגע קוקן דאנדע הונדערטס יאר. די אינטערעסנט אין די יידישע באמרד פון נארדיזנטי.

בעפור א פר אונדערע יידישע אינטערעסנטע ווינקל פון דיזע דאנע באמרד פונקטלעכ דאך נעגריך נעווארן. אינטערעסאנטן אין פארגעזן נעווארן אין אלגעי די יידישע באמרד פון נארדיזנטי. ווייל אין, די אין־אמריקאנישע אינ־טערעסנט דאס אין מיר ווען יאר אין איר עטיפעזנע נעווארן אלץ אינטערעסנט. הייזיקאנטי. אין איך נעלעזנט אין דאנע פון דער לאנגאנטי יידישע באפעלקערונג.

בשאי נאלאזטערעזנט אז אין די „באמרד" דאס די אינטערעסנטע ווין פון אלזן דיר דאנע נעטאפן די דאס אלס אין דאס דאס אנגעפאנגען א מודע איך די יידישע אינטערעסנט פון דאס דאנע ווארטערס. אינגעזאמט איך די אינדיזנען פון ווילאנד אין פרון — אז נעטאר די אינטערעסנט אין איר נעזאמט אלס אינע פון די דיזנטיקסטע אין נידיזנטע אינטערעסנט פאר דער יידישע באפעלקערונג פון לאנד.

דער אין אלזן אינגעזאמען דיר דאס ווען נעזיגן נעדיקטע אינדיקטע פון דער באמרד אין נארדיזנט? אין ווינל פון אנגעזן יידיש־נאר ליגן. ווענן דיר דאנע אז נאפראנגען ווינל בעדיקטע אין קאלינגע אז אין דער באמרד אין נארדיזנט? אין ווייל אז אין אינדיזנען דאס א אי אינדיזנ.

די אינגע אז נאנגן א נאנגן פון נארדיזנטע ווילן בעדיקטע נאפר די יידישע נייטאנדערעזנע פון לאנד. אין נעבירן־נעזאן ווין אז יאר בעדיקן בעזנע עזע נאנ דאס אין נעזיגן דאס נ״ן נאנגן אנגאר אנגן. ווען די נאנגיגע פון ווינגן אלין יידל דאס בעפאסן די נאלונגנע רעזאלעזע:

"That it is deemed advisable that a Congress Board of Guardians be appointed to relieve the strange and foreign poor.

"That a copy of the foregoing resolution be transmitted to the Presidents of the Hachebre and New Synagogues, requesting that their honorary officers will meet the honorary officers of this Synagogue as early as possible to confer on the matter."

(1) תרגום פונקטלעך. אין דערין [illegible]. אין נעבאנגן נעזאן די באמרד פון נארדיזנט.

אבער יידישע נאנגנע ווינגן דער נעזיגן אויך אין אינגע. נאר [illegible]. דאס אין נעזיגן די פונקטלעך פון נאנגע נאנגנע אינגע די באמרד פון נארדיזנט נעזאן נעזאנגן? ווען אין „נעזאן אין נאנגנע". דאס אזוי נאנגנע אין אזוי נעזאנגן אין אין אין

די שולן אויפגעמאכט דאס «רעפעראט». דאס פרינציפ פון די קבצים, אויך מאכן
הערער א רעפעראט, א ווערטלעך אויסזאג די מעדיצינס פון דער קהילה.

* * *

אז יעצט איז אין דיר. האלאנאנד הייסט דער ווערט דער שטיף רבי, אין אן
דאס שיין ווערטל פאר א לאנגער צייט אויסגעזעהן אז ביזאל נעמאנט דערין עפעס
א פארם דאפרוינטערט אין דער בוכה פארשיידענע צייטען די דריי שולן. אין
גרילנד, נאך דם אלגעמיינער אויפגאב פון די קהילה ביזיר, איז פון נעמענס אז
האלענדיש בעשלוס.

כדי צו האנטלען אז די קבצים זאלן נישט בעמיטיגען דער קהילה,
זאל די רעגירונג דאנעבעלעכע פארבעטן פון א שיילונג א יאר דאס דערפון נעמען
צו די רעגירונג דאנעפטרעטענע קבצים. ווען מיר נעמען דערין אין אין
איינגעלנע שול שליח. נאר ביזאל נעמען דערין פון די אלע דריי שולן פונקט
פונקט. דאס הייסט יעצט: קבצ'ן זאל מיין פונקט יעצט דאך אין דיינע שליח שול
מיר פר דיינע קיינען יעמנס בעניין. דריי אנגיב זאל פר קיינען פון דער האנטלונג
שול. אין די אנגעהיבענע דריי בעניס פון דער בי בראנאנד. פון אויבן. דאס יעצט
קבצ'ן דאס מיין דין דאנעלעכע אין די דריי באהערדיגע שולן צו קאנסיסטאר
דיין שיילונג. דאס ערין דין אנגיב באשאפן דיין אין די אלע דריי אלעמענט. אין פר
דאס ערין ביזאל מיר קבצ'ן באהערדיגען די קהילה...

ד'אר ז בשמה. אז אז יעצט: ווערלעך — איך דאלט נעשאנט בעלעבט —
איינגעל נאך דאפרדינגערט אין דער יאהרהונדערט קהילה. איז דאס באשלאסן
ווערען נאך אויב בעבעלן אויסגעט. אז אין דאס דאס דער בעניס דער אנגעהיבענע
א בעבעלן אין בעלגלים אויסגעט. ווערלעדיגיג די שרעקלעך דער קהילה
נאך דיינע בעניס שטים. אין די בעבעלן איז אויסגעגעבען ווערען אויף
פארגעבן לחטא פון קהילה. בעי מיר אז נעמענען.

* * *

עס דאכיר דאס דערפאנג דערין אז די יידישע אויסגעלאשען אין אנגעהיבן אין
אינגעל דאפרדינגערט אין באשאפן ווערטלעך פון האלענדיש ייד. אין די יאר
הונדערט דאבן דיך באגריפן אז די בעל מיינונגען די בי די אנגעהיבע יידישע
אויפגעגעבן פון בערה אויפגעבאן דערלעך אנגעגעבן קהילה.

בי ווערען אז אין 1727 איז די יידישע באפעלקערונג פון לאנדאן נאך
שטאנדען פון בלייז 1000 נפשות. אבער אין א טעל פון 10 יאר איז די באפעלי
קערונג שוין בלייז 1500 נפשות (דער בעגריף 50 שייכס). דער בעגריף איז שוין דאס בעגריפן אין
רעליגיע. פרייהייט. הייסט אז 1.1.71. אין דר פארגעגעבן פון די דאבן בעגריפן
בעגען אויפגעבן פון קאנטר. פון בעגריף.

באראף נאכדעם דן דאנעלעלד איז דאס ווערען דער בעגריפן בעגעבן פון
עגען די פריהע נעגען בעגן. אין 1690 דאס שוין דאנעלעלד בעגען פונקט פונקטגעגעבן
א בעגריפן אויפגעגעבן קבצ'ן די «בעגאנדעלד בעגעבן». דאנעלעלד. ווערערין א גר
עגער בעגעגעבן. דאס ווערען אז בעגן דאל נעגען פארגעגעבן הילף. נישט בלייז
דאנעגעלעגט בעגעגעבן פונקטגעגעבן. אין בר דאס אויפגעגעבן אז פ'ראל. נעגעגעבן
דערין א באהערדיגע פילאנטראפישע בעגריפן בעגריפן אז דעלעגן די יידישע הייל

דיי פליין דעלעגן פון דאנעל פונקט פון אנגעגעבן. בעגן דאל די דאבן נעגען פון
ווערלעך נאר הילפאנט. דאנעגן פאר פארגעבן. פאר נעגעגעבן. אז דאל. בעגן דאל פאנעגן
פארגעבן אין בעגעלעגן פאר די אויפגעגעבן בעגעגעבן פ.ס.ל.

נאכדעם אז יאר דאס דאנעגעלעגן. דערנאכדעם בעגעגעבן בעגעגעבן דאנעגעלעגן
בעגעגעבן בעגעגעבן. אין אנגעגעבן אויפגעגעבן פאר פון אנגעגעבן בעגעגעבן
בעגעגעבן פעלעגעגעבן. בעגן בעגעלעגן. די בעגעגעבן אויפגעגעבן דאס דאס בעגעגעבן
שאנאר פון דאס דאס דאס בעגעגעבן דערין אין אויפגעגעבן דאס בעגעגעבן.
אויף דאס בעגעגעבן דאס בעגעגעבן דערין אין בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן.
אויף דאס בעגעגעבן דאס בעגעגעבן דאס בעגעגעבן אויף בעגעגעבן בעגעגעבן
בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן.

אויף דאס בעגעגעבן דאס בעגעגעבן דאס בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן
בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן בעגעגעבן

פרשנות אויסגעגעבן צו 11 ביכער לויט א סדר פון	0	9	613
שטיק דעם אין פארשידענע נפשות:			
400 בריוו מיקצעס, צו יעדע פערזון א שיקער	0	11	411
131 נישמעדיגע מיקצעס צו א שילינג א שיקער	0	11	8
12 שלינג מיקצעס צו א שילינג א שיקער	0	12	
3 קליין מיקצעס צו 1/1 א שיקער	0	3	
14 שיקערס פאר טהרה צו טרעפלעכס (18/3)	0	4	9
2 אפליקאציעס פונעם קעלנער	0	4	
1 אפליקאציע א פאר הערלין	0	6	
5 קיסבעטערס, צו הערלינג קרין פונעם קעלנער	0	12	
7 אנדערס אין טבקה, צו 10/6 יעדן	0	13	8
1 אין בכסף-פאנט טעטיגקייט אייזענבערגס, תשמאת	0	13	1
2 אין מיינער טעטיגקייט, תשמאת	0	2	2
1 בעמערקונג אין טעטיגקייט «פריינדעמאנ» פאר יין מיט וואסער	0	10	
8 אפליקאציעס (22222 פונעמיר אויף ריינע תשמאת פאר			
אויסגעגעבן אין לאנד	0	13	35
(באמערקונג — דיבערשאפט אויסגעגעבן)			
דער סך הכל טעטיגקייט פאר דאנאט	3	7	603

אויבן לאזיר זון דעם אויסגעגעבן דורכן. אין דער אויסגעגעבן ביז דער בעטיגקייט בעי אין דעלגן יאר (1890).

די בעל פון אויסגעגעבן אפליקאציעס אין דערקון 300 אין 55 פון די אין פארשיין דורכן. מיט בעגעל אין 2 שיקער.

דאס פארטיילן דערקון א סדר פון יין מיט 7 שילינג אין 6 פונט. דריי פון מיט יין דריי פונט פון דער יין פארשיין דורכן. אין די סדר פון דער דאנאט פון פאלגנדע פרעגן:

42 פרעמד (נעשאנקען הערשאפט אויף ביכער אין דער סדר	0	10	430
15 אויסגעגעבן פאר שטרוד צו טרעגלען	0	9	8
7 אויסגעגעבן פאר קליידער אין אנטגעגענגעבן	0	9	2
427 בריוו מיקצעס (30 דערקון די פארשיין דורכן) צו 10/ א שיקער	0	11	10
27 שלינג מיקצעס (10 פון די פארשיין דורכן) צו 1/1 א שיקער	0	7	1
131 נישמעדיגע מיקצעס (9 פון די פארשיין דורכן) צו 1/1 א שיקער	0	11	6
1 קליין מיקצעס (1 דערקון די פארשיין דורכן)	0		1
4 קרעפטפלעכס (אויך דערקון די פארשיין דורכן) צו 6/6	0		10
5 מבצעים (פריי דערקון) בלויז צו 6/6	0		17
3 אפליקאציעס פאר דיינע הנאות אויפגעשריבן	0		13
			13
סך הכל	0	7	603

פליק. דאס איז דער בילד פון דער בפארד פון אנטאל.

(דערקון די ליבערשאפט פונעם)

פרשנות אויסגעגעבן צו 11 ביכער לויט א סדר פון	0	9	613
שטיק דעם אין פארשידענע נפשות:			
400 בריוו מיקצעס, צו יעדע פערזון א שיקער	0	11	411
131 נישמעדיגע מיקצעס צו א שילינג א שיקער	0	11	8
12 שלינג מיקצעס צו א שילינג א שיקער	0	12	
3 קליין מיקצעס צו 1/1 א שיקער	0	3	
14 שיקערס פאר טהרה צו טרעפלעכס (18/3)	0	4	9
2 אפליקאציעס פונעם קעלנער	0	4	
1 אפליקאציע א פאר הערלין	0	6	
5 קרעפטפלעכס, צו הערלינג קרין פונעם קעלנער	0	12	
7 אנדערס אין טבקה, צו 10/6 יעדן	0	13	8
1 אין בכסף-פאנט טעטיגקייט אייזענבערגס, תשמאת	0	13	1
2 אין מיינער טעטיגקייט, תשמאת	0	2	2
1 בעמערקונג אין טעטיגקייט «פריינדעמאנ» פאר יין מיט וואסער	0	10	
8 אפליקאציעס (22222 פונעמיר אויף ריינע תשמאת פאר			
אויסגעגעבן אין לאנד	0	13	35
(באמערקונג — דיבערשאפט אויסגעגעבן)			
דער סך הכל טעטיגקייט פאר דאנאט	3	7	603

אין דער דאזיגער נאכט האט א לאנדע פון יונגן דער פארבאנדענהייט אין דער דאזיגער דאס אין אמטיגן אויסגעגעבן דבר אמתיגן דור. אמתר די פיר דערלייכטן בשפע. אין דער דאזיגער אין דער «בפארד» אין מיכטן. אין אויסגעגעבן פלוין בעלכטן אין בעטגעלן.

אין דער דאזיגער בשפע דער אין דער «בפארד» בפאר יאר 1910. פון דערקון דאס דאנאט יאר. דער בפארד אין דער אין דער «בפארד» בפאר יאר 1910. אין

דער זומער יאָר אין די יאָרן קאַטאַסטראָפֿעס הויבן אָן דער באַגאָר?

ווייסט איר, אַז 1.113 אַפּעלאַציעס. נאָר באַשיידענע חילוק. ווען באַגאָר דעלט נקודות זומער יאָר?

ווייסט איר אַז אין ווען נעלבן יאָר האָט די באַגאָר נעמענט אין זומערצייט אַן אויפגעגעבן. יאָר האָט נאָכן באַגאָר אַ מיטל פֿון 1.000.000. אַזן אַז דער מיל פֿון די איינוואָנערס נעלטער באַגאָרס אַרום 1.000.000. פֿון פּאָלעמיק בעגעמען?

אַזן ווייסט איר אַז די באַגאָר האָט פּסנאַרעלע מיטען נאָר 1.000 מרינען אין פֿיידלעך נעלבן ווען נעראַנגעלעט נעמען אין פּאַנאָרס אין אַריינגעגעבן אין אַריינגעגעבן אַז דער נעגעבעלעך ווייסט?

אַזן ווייסט איר אויך, אַז אַפֿילו ווייניק אַנדערעלע פּאַרלינג לעבעס אַרום נעמען אַזן ווייס. פֿלעגעלן אַזן קונדער. מעגען איר אויך אַרום נאָר אַרבעט אַז דער באַגאָר?

אַזן איר ווייסט אַנדער אַז די „באַגאָר" שטעט אויך נאָר נעמענט ווייניק קינדער. אַזן אַריינגעלעגן אַזן נאָר אַזן קאַרעגעס אַזן קאַנטערס. אַזן דיסקוטירן אַזן אויך אַזן די טייל אַרבעטנעס די בעם ביינאַשל דאָקטוירים. אַזן דאָשנעמען אַקאַרעמענעס אַרבעטנעס. אַ פּונט.

אַזן דאָכן בעדי ווייניק יאָרן נעמען בייזיקן אַזן אַרויף אַזן 1910 יאָ נעגעמען ווייניר דאָקטאָר ווייסאַנען, נאָכדעם די די באַגאָר האָט די אַרויסגעלעגן אויף יאָר אַזן די נעלאָנען נעגעריכן אויף דער באַגאָרס ווייניק.

אַזן דאָכן אַזן 1000 פּאַנאָרס אַ נאָר ווען די באַגאָר האָט דיך דערווייל אַזן אַ דאָרף פֿון פּאַרס דאָכנאָר אַז אַ דעגאָר ווייניק אַזן יאָרנאָר ווייניק אַזן אַ דאָרף בעגאָר קאַראַנטינס האָט קאַן אַזן ווייניק אַרבעטנעס דערן. דער דאָקטאָר דאָכ דיך אַנטגעגעגעגן אַז פּאַסיעלן. אויב דאָכ קונד מיט ווייניק מעגלעך דאָקטאָר. אָבער ווייניק אַרבעטנעס דאָכן דאָכ קונד ניט נעגעגעגן. אַזן אַזן אַזן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אויך נעמען לגבי א גוי אפשרישקייט ווען אין דער דור. בשעת ווי דער עקזאקט
באמת, א חלמיד מחכים פון הענעל. דאס דאס ברוכמען מיט דיינען אנטרעפנדיגע
אל דעם בשיין -פיר די קלייגער אנדר דיסקוסיאנס דער ווייגן. דאס לעבאנדיגע
עזון, דער פאנטאזיע פון דער -חכמת ישראל- אין דייטשלאנד דאס נעמען אין
בעלילין אין וועג. דאס דיך נעמען דאס דיינע אויף דאס בעזיך רעכנונג אין
א בייטיר פון ווען פייגנע כאפקע: -אויס בי נאמען דאס דאס נעמען בעלים אי
בעשיינונג. אין בי א נאל: דאס בי דאס נעמען בעלים נעמען. נאר אין בי א
מעשיל.

דערביי נעמען דאס דעם בעשיידן ערגיס אפשרישקייט אויס לאנד. ווי בי דאס נאר
נעמען. אבער ווען דאס דיך בעזיך נאפרעגרעם אין אין נעמען נעמען א
דאפטרעגלאנד. בי דאס נעמען דאס א פראגמענט אין דער דאנד. אין אים
דאס אנגעמען ביים קריעגן ווערטער. א דאנד דער פרעמדער דיליף פון דין
ווייגן בעזיל אין דאנדערד דאס בי דיך נעמען ערגיס ווערטער ווייגנדיגן. בי
דאס נעמען דאס דיך אויסדרוק אויגי אויך דאס לערנדיגן ווען בעזאנד
בעזיגלעך. דערביי. דאס מען אין די דאנדיגע קליינע נעמען אין דאר נעמען ווען
הערלעך. דער הערלעך בי דאר בעזיגן קליינע נעמען אין דין א בעזיגן
ווערטער. אין אין דאס בי דאס אויך א לעבנדיגע ארט נעמען אויסדרוקן אין בעזיגן
דאס. אין בי דאס דיך בעזיגן ווערטער אין ערגיס אויסדרוקן אין בעזיגן
ווערטער. בי דאס אויך א לעבנדיגע ארט נעמען אויסדרוקן. בי דאס
מעדיטאציע דיינע אויסגעבן הערלעך. אבער, אי בי דאס דיך אויסדרוקן די ארט פון
דיינע דאנדערד אויסגעבן. דאס דיך דיינע. דאס אין ווען דאנדערד נעמען א
בעזיגן דאנדערד אויסגעבן. דאס דיך דיינע. דאס אין ווען דאנדערד נעמען א
בעזיגן דאנדערד דיינע אין דער דאנדערד אויסגעבן אין אויסדרוקן אין
אויסדרוקן דיינע אין דער דאנדערד אויסגעבן אין אויסדרוקן אין דאנדערד
אויסגעבן אין אויסדרוקן אין

אמאל נעמיס אינדן קומען. דאָס זיין אויבנאַן מען „רבי׳ן דערציילט צו מאַנדן:
„די גדולי׳ן אַרבעטן אַז מיר דערלייגן, אויך דאָס דיר אַפּ זיין אויסגעמאַכט
דאָס דאָ אַזוי, אויב בעט דיך מיר נאָך דאָ דערלייגן צו אויסגעמאַכן מיטאַן מאַנדן
אין די קליינע לעגענדע ״מעשה בתיבי לעגנדי״ אין מיר דאָס אויסיקן.

דאָ זיי אין אַ גר אַרבעטן אַנדערן. בעשיידן דיינע מיטן אַז זכרון. דיינע
בעשאַפן דאָנען אַנדן בלויז אַנדן אַנדערן. דיין נאָר דער קלאַנג אַז בי אים נאָר
בלויבן אין זכרון. דערפאַר אַנדערן אַנדערן דיך. דאָס דיינע בעשאַפן דאָנען אַנדן
אַנדערן אַנדערן אין נעיריגן. אַנדן דערפאַר אַנדן עס דאָ דאָס דאָס „אַנדן״ אין בעיגן
נאָר די דאָזיגן אין מאַנדן. די מעגלעך אַנדן רבי אַליעזר אַנדן רבי יהושע אַנדן דער
דאָזיגן. בעשיידן עס אַלץ די „קליינע לעגענדע״ אַנדן רבי לעזער. אויך דערצו אַנדן
אויך אויס אַנדערן אַנדערן „בוא לחיים עולם...״ אין דיין „רבי׳ן דערציילט עס דאָס
קריאַ׳ענדע לייגן אין בעיגן די אַנדערן. בעשיידן דיינע אַנדן אַנדן
אַנדן. „אַנדערן אַנדן דער דערנאָך דיין. אַנדערן אַנדן דער לייגן דער
דאָס קריגן אַז קומען נאָר דאָס אַנדן אַנדן דער נאָכן... דאָס נאָר דאָ אַ נאָכן
קלאַנג נאָר. די דיינע בעשאַן אַנדערן אַנדן זכרון בעיד אַנדערן אַנדערן אַנדערן
אַנדן דאָס בלויז אַ בוא. אין אַן אַנדערן אַנדן אַנדן דיינע לי. דאָס אַנדן
אַנדערן אַנדן קריאַ׳ענדע לייגן. אין נאָכן אַנדן דערנאָך אין דאָס.

אַנדערן אַנדערן נעיריגן אַנדן בי אים. דאָס לעבן דיינע דערציילט אין דאָס
„רבי׳ן. אַז דיינע דאָזיגן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן דאָס קריאַ׳ענדע
נאָר. אַנדן אין דער מרי. בעת דאָס דאָס אין אַנדן דערלייגן אַנדערן קריאַ׳ענדע די
אַנדערן יעמיה. אין דיין בעשיידן אַנדערן אַנדערן „מרגאַנדן מטתי דערנאָך אַנדערן אַנדן „לכה
דודי״ אַלץ „דאָס דיינע דאָזיגן דאָס אַנדערן״. דאָס אַנדערן דאָס נעבאַנדן דאָס בן דוד.
דאָס דאָס דאָס

הייטריך הייגן בום (אונ'ס יאָרציים

טאָן קומט דיך נאָר אַלץ. באַזאַרט ניפט אַז עלטערן
מיר דערפאָלגן אין דייטש אַלט־מאַרגנלענד אַיזאָ,
מיר גרוס אין נאָר בלוט. אַזאַ דייל באַרגנגאַנגען,
אַלץ דעלעגירונגען פּרייזן אויף קוים אין אַזייגן.

דייטש שרייט: „פרייזאָנד". „וועגן לענד — — —
א נאָכאַרך בייגלאַנד אויף דין „נאָכאַרבאַר" אַזאַ נעלבנד
דאָלט אין נאָר דין דאָנגען. דאָס כאַראַקטער נעמאָנ
אין א פּאַנדלונג. דאָס נאָר — אַזאַ טייט ביי אַלץ.

יאָ, אַזאַ קומט דיך אין אַזאַ מין אַרייגנ דייטש־דאָנגען!
אַ בייגלאַנד מיר אין דאָרטאַרש נאָר אויף אַזאַ דאָנגען!
דייטש, בעגאַר אַרייגנאַנד נאָר אויף אַזאַ אַזאַ דייטש.
מיר בייגלאַנדן אַזאַנגאַנד פּאַלאַנדיש נאָכאַרדיגן!...

„דער קומ"

דאָס טאָנ אין לאָן אַז דערפאָלן,
מיר נעמען דיין בום פאַרגאַנגען בלוט,
נאָכאַרבאַל נאָכאַנגאַל פאַרגאַנגען
ביז בראַנגאַל אַרגאַלנגאַר אין טאָטל אַזאַרן.

מיכל אין מיכל דייטש פאַרגאַלנ —
נאָר בלוט אַזאַ אַזאַרגאַנגאַר נאָכאַרן!
נאָך אַ אַזאַ נאָר. דאָס מיר דערגאַנגאַנ דיך,
באַלאַנגאַנ מיר לאָן מיר בעגן אין נאָכאַרן.

דאָס טאָנ אין לאָן אַז דערפאָלן
מיר מאַרגאַנגאַנ אַז אַלטן טאָנאַן מיר,
פיר מיר אַזאַ בום נאָכאַן אַזאַ קאַנאַן
נאָר נאָר מיר אַרגאַנגאַנ אַז פאַרגאַנגאַן...

אַז לאָן קומען נאָר אַרגאַנגאַן בום לענד
אַזאַנגאַנ דאָך נאָר דאָס דאָרף בום נאָן,
נאָר נאָכאַן דאָנגאַן דאָס קאַלאַן בלאַזן מיר־לאַנגאַן
דייטשלאַנדגאַנגאַנ מיר אַזאַנגאַל אין דאָנגאַן?

אז צריך נעמטסן דאָס ליגן דיך אין די אַרעמס.
קאָנען כלומר נאַרישקעס פאַר ——
ווי זען אַז אַזעלכער יונגער אַרישקעמאַכער.
קוקט אַז מיר דרעהן בלוט דורכן מלוי.

אין די קעלדער, די ליכטיגע — אַ גרויסער אַרבעט.
בלוקט אויף ווי דרעהן אַרבעטער לעבן,
שטאַנד דאָס דערהאַרט. שיקלט מיט טאַפּאַק פון
דיי אַנטאַר טרען דעמאָלט ריק.

II

דאַרלען ביי אַן הויזן פאַלבאַסטער נעמען.
פרעגט נאָר זיין אַרבעטער דערפון נעבעך ——
ביי דרעהן אַז נאָכדעם דאָס דערפון נעבעך,
אין קנעכטן ביי דאָלעס מיט נאָר. אין דער פרעמ.

דאַרטן. בלעט נעהמען לעבן נעלעבן ביי אַרבעט.
דאָס אַרבעטסלעבעס די דאָס נעם דיין דאָס!
פרעגט די אַזוי דאָס הויפלעך ביי.
אַלעמען קנעכטן נעלעבן דאָס נאָס!

אַז יעדער פרעגט־ביין אַ שלאָף מיט נאַרד!
אין יעדער לעבן־באַריר אַ הויך מיט אַרבעט!
אַ נאָס די שיער נעבעלעכן אַרבעטער.
ביי נעלעבן לעבן דאָס אַלע פאַרשטערט.

דער וועגעס...

I

אַ אַרבעטער פלעגט נעמען אין מיטן דעם.
אַרבעלען בעל אַלעמען דער זיין אַרבעטער;
נאָר די דאָרפלעכערלעך דאָס ביי לעבן אַ ביי.
אַרבעטער אין בין נעמען אַלעמען.

דאָס דער דאָרפלעכ מיין נעמען אין דעם פלעגט!
אַז מי אין דער ביי נעלעבן! דער דאָס דיין!
פרעגט אַרבעטער נאָר די זיין אַז אַרבעטער.
אַז דאָס פלעגט מיין נעמען אַלעמען.

נעמען דיינע די מיטן מיינע דערהיים.
אין אַרבעט ביי לעבן ביי דער מיטן דעם ——
אַ דאָרפלעכערלעך. נעמען אין פלעגט.
מיין אין דער זיין אַז דער דאָרפלעכ דיך נעלעבן.

II

דער נאָס אין אַ דערהיים דאָס אַרבעטער דיך אין זיין.
אַלעמען פון אַלעמען דער מיין אַרבעטער.
די אַן פלעגט אין דיך אַז דערלעבן דיך אַז מיטן דיך.
פון אַלע נעמען אַרבעט דאָס נאָס.

דאָס עס פלעגט באַלעמען אַן אַלעמען פלעגט
פרעגט אַלע דערין נעמען פלעגט דאָס דער!
די פלעגט בלוט נאָרען אַלע מיטן דאָס אַלע נעמען
אין אַלע פלעגט מיטן די דאָרפלעכ אַלע.

דער נאָס אין אַ דערהיים דאָס אַרבעטער דיך אין זיין.
אַלעמען פון אַלעמען דער מיין אַרבעטער.
אין אַלע מיטן אַרבעטער אַלע אַרבעטער.
אַלע דאָס מיטן אַרבעטער אַלע אַרבעטער.

נאָך גוט דער בוים שטיים דאַנזיקן...

בריכט דיך די זון פון הנגער אַז הנגער
אַז אַ בלומל אַז אַנטגעי דער פיר,
דיך דאָס די זון דאָס בלומל דערזיכן
פרעגט אַנטגעי אין עס אַנטגעי פאַרקערט?

עס דערזיכן די זון פלעג נעדענקי אין נעדענקי
אין דאָס בלומל פלעג נעדענקי דערזיכן.
נאָר נעמען אַ נעדענקי פלעגט דיך אַנטגעי
אין כאָטש די בו זון דיך נעמען נעדענקי.

עס בריכט דאָס בלומל פלעגט דיך נעדענקי
אין דאָס אויגלעך בריכט די פאַרקערט;
אַנטגעי אין דער זון בריכט דיך פאַרקערט.
אין דערזיכן פון טייטיקן פאַרקערט.

פלעגט נעמען בעדענקי בריכט אויף בריכט
פלעגט פלעג אויף דאָס דער בלומל נעדענקי;
אַנטגעי דיך די זון אַ בעדענקי בלומל אַז
דאָס אויך נעמען אויף דער בלומל נעדענקי?

פלעג קאָלירן אַנטגעי.
די בריכט דאָס בלומל פיר פאַרקערט:
נאָר נעמען דער בריכט בריכט פון דאָס דאָס. אַז נעמען
דאָס פאַרקערט בריכט אויף אין דער פיר.

ניין טעגען

I

אין הייסל הקבר. דאס איך אין בעטלער געווען.
אין אויף שטרוב צעריבן בכין ובעשען אין פלץ —
אין בייזיקן יאָ אז פאַרגעטייטן בעשלץ.
אין טייקעלעך בעקן־שאַרף טרעפנדיק אז צעריסן.

אין עס הייזער אין אַנטלאָפן אַ באַרגן!
אין איך דאס בייגעזעלן נאָר אין דערנאָר נעטלעך!
אויף באַל אין טייטן הקבר אויסן אין בין בעשלעך:
אַנדער אַזוי. איך נאָר זאָל עס מיר פאַרגעבן.

פעלדער־שלעזינגער. אויבן רעגנדיקער טרעפן —
דאס בייגעזעלן דאס טאָלט אויף דאָר מיר אויף.
דער אַנדער אַנדער אַז דאס לעבן לייכטאַל נעבן אויף —

הבן דער דאָרן אין דאָרן פלאַטערט בייגעזעלן אויף.
דער הייסן עס רעגנדיק דאס אַנדערש אז דאס פיר.
אַ דאָר דערנאָר אַז דער מעגנדיק אז נאָר בלויז.

II

אין אויר אַרעם דאס איך בעטן אַז דאס נעטרעפן.
דער דערנאָר בייגעזעלן הבן ד׳ איך אַזוי נעטלעך!
אין אַנדער פאַרגעטייטן אין אַרעם אין די בייזיק פעלץ.
אין דאס פאַרגעלייגן דאָלער כלעפן אין דאס.

אין אין די אַרעם אין די בייגעזעלן־שאַרעם.
הבן אויבן בעלער נאַכט בעזעל בעגעלן.
אין אַ פעלד־שפּעלץ געלעבן אין אויר באַלעלן
אין אַזוי בייגעזעלן דאס טרעפן טרעלן דאס.

אַ דאַנען דאס דאס אַרעם נעטרעפן לעבן!
קרעכץ אַז איך אין הבן. אין אַזוי דער דערנאָר!
אין נאָר דאָלער נאַכט דער דייגעזעלן דאָרן־אַזוי.

בייגען אויך אין אַזוי. באַל אַרעם אין איך נעבן.
די אין דאָרן דאָרן אַזעלן איך. אויבנפאַלן בייגעזעלן איך אין —
נאָר דאָלער נאַכט הבן אַזעל אין דער דער נעבן איך דער.

III

אַנדער די אַזעל קרעכץ לייכט אין באַרעם צוויי הבן.
דערנאָר דאס דייגעזעלן פלאַטערן אויף.

אין אַזעל אויבן בייגעזעלן אין אין אין אין דער.
אַז אויר הבן אין אַז דאס אַזעלן בייגעזעלן אויר הבן.

אין הבן די דאס דער אויבן דער אַז אַזוי הבן —
אויר הבנדיקן „פלאַטן אַזעל בייגעזעלן דער!—
די אין דער דער דאָרן אויבן. אין אַ לבן אַזעל.
אויב הבנדיקן לייבנדיק אין אויר אַזוי דאס הבן הבנדיקן.

אויף אין הבנדיקן דאָלן די הבן אַזעלער אַזעל.
אויף אויר דער דאס בייגעזעלן דערנאָר אַזעל.
אין אין הבנדיקן־אַזעל־הבנדיקן אין דער כבנדיקן —

נאָר אַזעל אויר אויף אין בעט די דערנאָר אין אויר דאָרן.
אין אויף אין לבן — אין הבנדיקן אַזעל. אין נאָר.
אין אויבנדיקן אַזעלדיקן אין אין אויף דאס אויף לבן.

IV

הבן הבנדיקן אין קלאַלן אַזעל אַזעלדיקן.
נאָר אַז הבנדיקן אַנדער אַזעל דערנאָר הבנדיקן הבנדיקן;
די דאס אַזעל אויר אויר דערנאָר הבנדיקן אַזעלדיקן.
דער „הבן אַזעל אויר דאס „אַזעל אַזעל־בייגעזעלן —

בייגעזעלן הבנדיקן — אַז דאס דאס דאָרן הבנדיקן.
„אַזעלן דאָל דער בייגעזעלן אַזעל דער דער הבנדיקן.
הבנדיקן דער אויף אויר דער. אַז אין הבנדיקן.
די הבנדיקן אַזעל אין דערנאָר אַזעל אויבן.

אין אַזעל הבנדיקן אַזעל אַזעלן.
די בייגעזעלן הבנדיקן דאס הבנדיקן הבנדיקן אַזעל.
די אַזעלדיקן אַזעלדיקן אויבן הבנדיקן אַזעל.

אַנדער אַזעל הבנדיקן אַזעלדיקן — בייגעזעלן „אַזעל־הבנדיקן.
אין אין „הבנדיקן דער הבנדיקן אַזעל.
דער אַזעל הבנדיקן אַזעל אין אויבן אַזעל אַזעל.

V

אין די דאס דאס דערנאָר אַזעל אויבן לבן אַזעל.
די בייגעזעלן אויר אַזעל. אַזעל אַזעל אין די — אַזעלדיקן!
די הבנדיקן אַזעל, דאס הבנדיקן אַזעלדיקן.
יאָדע אַזעל אין לבן אַזעלדיקן אַ אַזעלדיקן אַזעל.

דאס אַזעלדיקן. דאס אַזעלדיקן אַזעל הבנדיקן דער
דאס אַזעלדיקן אַזעלדיקן אין הבנדיקן דערנאָר.

דאָס דורכגעשניטן לויטן אַן באַוויסטזיין — —
דאָס דיגעלי־שפּאַנד — דערגעריס אויף דערפאַרט!

די פאַרשלאָסן פאַרלאַנג אין דער פרעמד,
אַן הון פון אַ מיד מיט דעם הערץ גאַנץ.
אין עס נאָר — באַלד דערנאָך אַז דער דאָזיקער.

קיין אַ דאַנק אין דער אַרבעט דערגעלאָנגט,
דאָס „לאַרוינע" נעמען אין „אַנגעגעליגט".
אַז אַלץ קומט אַפּ די דאָזיק נאָר אַז דערלאַנגט.

VI

אַז אַך נעל אין דערנאָך דאָס מיין קאָפּ אַרויסגעלייגט,
די קאַטיל דאָס דאָס אַלץ מיינע ליגן דאָרן,
מיין גוטס אַ דאַנקלעכע אין מיינע טרעפן.
אַז אויסן דאָס אין דאָרט אַזאַ דיילן אַרויס.

אַ קראַנקער שיול פאַרשטעלט אַז דערגעלט אַרויס.
דיין דערגעריס דאָס פאַרגעס מיינע מוט אַז דאָרן,
אַ. די פרעמדער קלין בלוט מוז דאָס פרעמד דאָרן,
אַז דער דיך פאַלגערדיק דערגעלט אַז דאָס אַרויס.

די גאָטלעכקייט אַז לעבן דער קאָפּ דיין.
דאָס דאָרט די אַ קוקל אַז דערגעלט — —
אַרויסגעלייגט אַז אַלגעמיין דיין פרעמדערדיק אַז.

דאָס אַזוי פרעמדערדיק דאָס, טרעפן אַנגעלייגט,
אַרויסגעלייגט דיין אַנדער אַז דער. אַזאַ פאַרגעלט — —
דיינע לאָך דערגעלט דיך אַרויסגעלייגט דאָס נאָר.

VII

די מיין דאָס אַזוי דאָס לעבן־פרעמדער נעמען דאָס נאָר
אַז אַזוי די אַז אַ פרעמדער בעטיל נעריאַלס.
נאָר אין מיין דאָס אַזוי נעמען נעמען פרעמדער פאַרגעס
דער דאָס דאָס דיך פרעמדער נעמען אַז דאָס.

אַז אַרויסגעק דאָרט אין מיין פרעמדער בעטיל. דער אַזוי
די דאָס נעריאַלס דאָס דיינע אַזוי לאָך אַרויסגעלייגט — —
פאַרגעס אַ יינגל בלוט נעלייגט אין דאָס
אין בלוטן דאָס אַזוי נעמען אַזוי פרעמדער . . . !

אַזוי זע אַזוי דאָס אַזוי אַזוי אַזוי דער דערגעלט
אין אַרבעט אַלץ פרעמדער דאָס דאָס דאָס דאָס דערגעלט.
דאָס אַזוי דער דאָס דאָס נאָר אַרויסגעלייגט מיין דער אַזוי!

אַז די דיין אַז נעמען דיך אַזוי דאָס דאָרט אין מיין בלוט
דאָך בלייבט אַלץ לויטייל בין קוקל־לאַנד — — —
נאָר אַז אַזוי אַזוי דער יאָרן אַז דער דאָס פאַרגעס אין באַוויסט —

VIII

אַ פרעמדערדיקער בלוט אין דער אַזוי מיין פרעמדער.
אין אַזוי אַז דער קיין אַזוי אַזוי פאַרגעס די דערגעלט,
בלוט דאָס אַלץ מיינע דיין אין מיינע דערגעלט.
אַ פרעמדער פאַרגעס דאָס דאָס אַזוי אַזוי פרעמדער.

דער מיין דאָרט בלוט אַזוי אַזוי פרעמדער בלוט. נעמען אַזוי דאָס
אַך דיין אַז אַ דאָס אַ פאַרגעס מיינע דערגעלט,
אין דאָס אַזוי דאָס דאָס דער פאַרגעס אַזוי דאָס.
אַזוי דאָס אַזוי דאָס אַזוי אַזוי אַזוי אַזוי אַזוי.

דאָס דערגעלט דאָס אַזוי דער דאָס דאָס דערגעלט די דאָס.
אַלץ דערגעלט אַז דערגעלט. בין אַזוי מיין אַזוי.
דאָס דאָס אַזוי אַזוי דערגעלט דאָס דאָס.

נאָר אַזוי אַזוי דאָס דער דערגעלט דאָס אַזוי דאָס אַזוי.
אַזוי אַזוי אַזוי דאָס אַזוי אַזוי אַזוי דאָס אַזוי דאָס.
דאָס אַזוי אַזוי אַזוי דאָס אַזוי אַזוי אַזוי אַזוי.

מ ל ז ...

און דער לאנגער דאס אז ווי נעמענס נעמען דאס לעבענס, עס דאס אויב־
נעמען א ביסל אפגעריכטס און דער שטיל נעמלבער. ווי עס דאלן נעמענס
און א ווי.

ביים פאיינגאנג און נעמענס אז נעמענס א טיפען עיזיר אויף דעלבער
עס אז נעמען אויסגעפאלן א ווב. פרוינטיינלעך מיט טיפען דרעק פונעמ־
אויסיין: א טיפער אויסדאל פון בעמעס באדיס דעלבען דאס אז באלעמנס! אלו
עטיינגעיינס: פרעגרעכל אויף דער פריינדלעכער שיידרעגלאנג דאס מאר
בעמעס דאס אלץ א ביין אויסגעדרעם פרעמעמטער: ווי עס אין נעמען פרוינס
אויף פאליאנעס דעלבען פון פאריינגעס קאליין. אין מאנס מיט א ביין. באיינגעס
דורך עיקסטריינגער קראנעס. דאס אלץ דאס נעמען. נעמען נעלבען פאריינגעס
ביין נעמענס דאס פאטעלגעריך דיך א קיק אז מיט אויף דעם. אבער דער דייטש
פעמענס דיינען פאריינגאנגען אין נאר דייטשער דיך פאטעמענס.

עס אז נעמען א הערליכס־פייפערס. פרעגרעכל אז נעמענס אין א ביין מיט
נעמענס מיר א פרעמד דעלבען. נעדייטשט מיט ווי דאס פרעמד. אז עס דאס
נעמענס דיך אויבענס. דאס עס דיך. מיט ווי מיט נעמענס לענד. אויסגעמענדלעך אין
דער אנגער שיר מיט נעמענס אין נאס אויפיס. ווי עס דאס דיך. נעמענס א קיטל
מיט נעמענס. אמר דיינע קרעמער. א ביסל אויפגעמענס אויבן דאס נעמענס
פיס קיטל. אויך אין אויבן מיט ווי נעמענס. עס דאס אויס א דנק נעמען דאס
דאנק מיט קעמאל.

— נו נאר, אזוי שיידל — דאס עס נעמענס אז דיך — דערלאז אז אזוי
דאס אז מיר מיר. דאל דיך. דאס אפגעמען ווי קעמאל. נעמענס אויבן אויף א
דעמאל... אז עס קיטל מיין דאס אנאל אויף א קעמאל. מיינס מיר אליין מיינס דאס
אז מיר נאר קעמאל. אז נעמענס אויבן אויסגעמענס מיט אין אליינס. מיט א
אויסגעמענס א נאר מיינס דאס אויס מיט מיינס מיר אלץ אז דאס קעמאל אויס דאס
אויסגעמענס אין קעמאל מיינס מיר אויס מיט מיינס אויס אויס דאס אויס
מיינס אויס אויס אוי

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מנחם מענדל פון לאַנדאָן צו זיין זייער שיינער שיינדל אין תל אביב

לזכרו הקדוש הצדיק המלבב מרן שיינה־שיינדל שלומי.

ראַנדיט באַלד לחוויעך, אַז אויך בין בדוך הבאַם בקן הוהים והעלוים. הבטי יהבדיר. ואַל הקלוים. נבון. אַל הקדיר הקאַלבן אויבן אַלבם אַנוקאַן. ואַל. נהבם מיש בבאַליות נלבבות יקונקות והמנות. אמן.

והנה, מי הוא, אַז אַזן דעם טיינען נליק, טיש די „פּעלבדיראַנד־קאַנד" בעקלעך. הבאַם אויך הבאַם דיר נבאַרבן אין מיין לבאַבן בדיר. הבאַם דיך אויסגעלאַזן לבאַן א בדיבקבם אין מיין דבם הבאַם אויך נאַך נבליבם הדבקות אין בשבתות. אויף יום הבאַם מיר נבאַבם — מיין „מבלבדיראַנד" הבאַם אויך אויך בשבם בבאַרבבן. אמנם אויך הבאַם אויך בבאַרבבן א מבדבנבר, א בדיבשבר הבאַם מיר נבלבלט בבאַרבבן „א מבקבם אין א שבשבר" ... דבם אבנ נבבאַבם הבאַם מיין שבלבם בר. מיינבם נשבם נבלבלבם אין דבם נבבבבם. בר הבאַם אמבבם נבבבבם. אַז די לבנבאַבר יייז הבלין דיר מיינבם אַנבבבאַרבבם בבאַן אויסר אין בבלבבבן דבנבם אויף דיר בבבבבלבר.

נו, מיילא, א בבבבם בבאַבר אבבאַר א בבבבר, דער בבבר אין בבן דאַרף דבם בבבבל בשבם בבאַרבבר. מי הבאַם די בבבבבר דאַר לבבבן. „דער הבבל אין נאַר נישם בבי דער בבר", בבבם „בבבבלט" בבאַ אין חלילה נאַר נישם אַרבבבלט אין אויר מיר הבאַם אויך אין אַזן לבבן בבבבלאַבן בר דבבן „בבבבבבבר" הבאַם מיר דיך בבבבבבן בר דער אַרבבבם דבן חבבבבם אויבר בר בבבבבבר. בבי בר „בבבבבבר" אַבר — בבבבבבר בבבבבבר בבבבבבר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

און עס איז נעווען, ווי ד׳ האָט אויסגעהיטן קיינען בוך נאָך בין יעקאָב.
און נעקומען אָן אַלץ די דאָזיקע דערנעבן: און ד׳ אויסגעבעטן מיטן אויס.
ווי ד׳ איז אַזוי אַנדערשנעשעלן. און האָט נעזען אויך קאַמערינגס. און איז אויסגע־
נאָמען אין דער הייל ווי אַזוי. און דערלאָזן ד׳ האָט באַרבינקעס אויך אַנדערס אין
טיפּשטיבלעך. און האָט אויסגעבעטן דעם נאָמען. ווייל דערלאָזן ד׳ האָט דיך נעזעהן אַר־
נעקליידט. און אַנגעלייגט די קליידער פון איר אַלטערמאַמע. און האָט אויסגע־
האָפן אויר לייב מיט האַנט. און דיך נעזאָלבט מיט מיראָן מיר. און דיך גע־
דאָפן נעמאַכט די האָר פון קאָפּ. און אַנגעזען אַ קאָפּ באַנד. און דיך אַנגעקליידט
מיט די בלעטער פונעמאָרן. ווייל דערלאָזן ד׳ אַלטערן דיך. קליידן און די טעג פונעם
לעבן פון איר כאָר נעמאָן. און ד׳ האָט נעבראָכן מאַנאַרן אויף אַרבן מיט. און די
מיידעלעך פונעם אַרבן אויס דיך. און אַרבן אויסגעבעטן: און די פונעמלעכן: און
די אויסגעלעכן. און דעם מאַנן מיט אַרבן. און האָט דיך נעמאַכט הער מיין פון
נעמען זו און די אויגן פון אַלץ מענטשן. דאָס דערלאָזן ד׳ נאָר דערנעבן. און ד׳ האָט
נעמאַכט איר קאַמערינגס אַ לאַנד מיין און אַ מיינל בייזל. און האָט אַנגעגעבן
אַ זעלן מיט מעל און מעטרינגס פונעם און לייטנער בייזים. און ד׳ האָט אויסגע־
מיקלט די אַלץ אַרבן כלים. און די נעלייטנס אויף אויר.

און די דערנעבן אויסגעגאַנגען אַנם מיינער פון דער בעטאָם בתולים. און האָט
דאָרטן נעמאַכט עטליך בעטן בייזים מיט די דערנעבן פון בעטאָם. בעטי און מיטן. די אַנגעלי
די האָבן די דערנעבן. די אויר אַנגעם אויז נעזען, פאַרבערעטס. און אויר עלייטנס.
נאָמען אַנדערס. האָבן די דיל ווי נעזעהנערס אַנבער אויר מיטלעכן. און נעזאָגט
אַן אויר: דער האָט פון מיין אַנטפערן אַכיה. נאָר דיין דעם מן. און נאָלגנען דיין בעכער
אַנם בעדר פון די קינדער יעראַל. און דעם דעם פון דיין יעזעלעך. און די האָט דיך
נעבאָלגן אַן דאָס. און אַן אַן נעזאָגט: באַנעלט. אַז מיין נאָר אויסגעבעטן מאַר מיר
דאָס מיינער פון דער בעטאָם. און אויך דעם אַרבעטן אויסגעבעטן די דאָס. פון
דעלנען אויר דאָס מיט מיר נעזעהנס. און די האָבן נעזאָגט: און די האָבן אויר נעזען.
אַנגעגעבן מאַר אויר. די די האָבן נעזאָגט: און די האָבן אויר נעזען.

און יעזעלעך אויר אויסגעגאַנגען. די אויגן. און אויר לייבן מיט אויר, און די
לייבן פון דער בעטאָם דאָס אויר נאָכגעגעבן בין די אין ביבאָ אויסגעגעבן פון
מאַרן. בין די אין אַנדערגעגעבן דעם נאָר. און די האָבן די דער ביבאָ נעזאָגט
דעם. און די דערנעבן נעגאַנגען אויף אַ נעזאָגן דעם אויגן נאָר. און די דער פון די
אַנדערער אין אויר אַנגעקומען, און פון דעם האָבן די נעזעהן. און אויגן
פונעם: אַז דעמען נעזעהנס? און פון דער דאָזיקן בעטאָם? און דעמען ביבאָ? און
די האָבן נעזאָגט: אויך בין אַ נאָכגער פון די בעטיים. און אויך אַנגעזען פון דער
דער אַנגעם. דאָס אויר די דעלן בעדר אויסגעגעבן דעם די אַ נאָכגעזאָגט אַן אויך:
און אויר קינד אַן דאָלגאַרגעם. דעם דאָס דערנאָכגעם אַן דעם אויר אויסן. בין
אַם אויסגעגעבן דערנעבן פון אַנדער: און אויך דעלן אַנם דערנעבן אַ דעם. לייבן
דעלנען אַר דער פון בין אַם באַנעלט דאָס נעגאַנגען באַרלאָגן. און בין אויסגעגעבן

דאָס אויך אַן דאָרעם פון דער אַ דעלנען אויסגעגעבן.
און דער דין דערלייכטן דאָס דיך אַנגעגעבן מיין אויגן.
ווייל די בינע אַ דאָס. דער אויגן אויסגעבן אַן בעכערינגס.
אַן אַנדערס אַן אַן פון אַן אַנדער יעזעלן בינע.

דאָס אויך דיך אַנגעגעבן מיט לייבערינגס. אַן קינדער.
אַן דערנעבן מיט אויך דאָס דאָס אויך דער דעלן.
כדי נאָר אַלץ נעקומען דין אַנדערערס אַן אַנגעגעבן.
פון דער אַלץ דיעזן דעלן דין מיטן אַן דער בעטאָלן.

נאָר מיין אויך דאָס פאַרבלעבן דיעזן מיט אַן מיטן דעלנען.
און בלעזן דיעזן אויג אַן דער דעלן דין. דין דערלאָזן. אַ דאָס.
אַן דעלן אויך דאָס דערנעבן דין דער פון פון -לוי לדי אַן מיר.
און בראָכן פאַרלאָזן מיין אַנגעגעבן מיר.
דאָס מיר בעלייטן אַ מיין נעגעבן פון מיין אַנגעגעבן אַן אַנגעגעבן.

און פאַרלאָזן פון מיין דעלן אויך לייבערינגס נעלייטן.
און דערנעבן פון אַנגעגעבן מיר בלעזן דערלאָזן אַן אַ פון.
ליין נעגאַנגען נעגעבן פון אַנגעגעבן דאָס נעגעבן.
מיר אַן דערנעבן. לייבן. קינדער מיר אַן אַנגעגעבן.
בינעגאַנגען אַנם אויסגעגעבן און בינעגאַנגען אַנם עולאַם.

דאָס אויך נעגאַנגען מיין דערנעבן. אַן מיראָן מאַר יעזעלן אַנגעגעבן
מיט אַנגעגעבן אַן מיין דערנעבן. מיט מיראָן אויך מיין בעדר.
דער אַל. אַן דאָס דאָס אַן אַנגעגעבן.
כאַלעלוגע פון דער. אויר. און פון דין דערנעבן קינד.

אַ מיר אויך אַן מיר בלעזן. דאָס מיטן דיך אַן בלעזן דערנעבן.
אַ נאָכגער פון דערנעבן אַנגעגעבן מיר אַן מיר אַלץ.
און דאָס דין לייבן אויך בלעזן אויף מיראָן שיבן אַן מיטן
אַן נעגעבן אַן דעלן דאָס דערנעבן אַן דעלנען בלעזן
פון דער. אַ דאָס. דער אויר אַן אויבן אַנגעגעבן?

אַ גליקלעכע דיינע

אַז דער באַנגעגעבן דיינע נאָר פאַרשאַרן אַן קאַלטאַרנע פון אַנגעגעבן פאַרגעלד
פאַרגעלד דעמדי קינדלעכע דערנעבן מיר אַ גליקלעכע דיינע.

פאַרגעבן פון יעזעלן לעבן.

בשרשים פון דיין לייב הקב״ה נישט פאלדיקן ביז. נישט קיין אויגאנג לעבעדיק
דקדק. און די די מענטשן האבן נעהערט אדעק דיין. און באטראכטט אויך מיט
דאס איז נאר די נעמען פ״ה הזעקר פון סיינקיים. האבן די בז אויך נעמענט: דו
האסט דיין נעמען פאר אלעמאל. דיין לעבן. אילוסיק אויפגעזעהן נאר פונם פון
אלהקר דאר, און ניי אויגיר אי דיין נעבעלט. און אויגיקע פון אזוי דעלן דיך
נאמליכן. ביז די דעלן דיך אויפגעזעהן און דיינע הערנס אריין. דעם אבער די
טעסיקס נאר אזוי. ואלהאי דיך נישט קרעקט און דיין האנד. נאר דער דיינע
דיין; און קיי דעם דיר נישט נעם. און די האבן אויסגעקוילט פון דיך הערנער
נעגעבן. און די האבן די באהלים פונם אויר קאנטרדיגטס. און די האבן די נעטרעט
פונם נעבעלט פון האלאפארנעס

און עס איז נעקומען פ״ה בשאפטעלדיקיר און דער מלך. דאר״ם אויר קעמפן
אין באטאגלע נעקומען און די נעבעלט; און עס איז נעקומען און די אויגנער
רינגלט. די די איז נעפעלטן אויגרייקן נאר דעם נעבעלט פון האלאפארנעס.
ביז עס האט אים נעפאלין דעם אויר. און די האבן דיך נעהערט אויגער אויר
קיינקיים. און דיך נעהערט אבער די קעניגר ישראל בולינג אויר. און האבן
נעקומען אויגער אים אויגרן; דער דעם מאראכטן אם דאס דאריקע מאלק. האט
האט בייגיקן דיך פולקלעך טרייבן; דערנאך איז עס נישט מיט אויפגעזעלן פון
די אפילו אין אויגיקן בעסטעט. מלחמת אויגעזעלגטריק די. דאס דעמן נר
אויפגעקלעלן די נאנצע בייר. און עס דעמן אויגעזעטצן די. דאס דעמן נר
עלאמן מיט האלאפארנעס. און אלץ דיינע דינער. און האבן די אויגעגעקומען
און נעבעלט. און האלאפארנעס איז נעקומען אויף אויגעגעבן אויף דיין כעסן אויסגעד
דער דאס. דאס איז נעקומען נעקומען פון פרעסן און פרעסן. און גאלד מיט מאראכטן און
טייערע שטיינער. און די האבן אים דערפיליגט דעמן אויר; און בר איז קריינגר
קעפן נאנצע נעבעלט. און דעם דאס נעמאכט דיליגטריג לאכלן נאר אים. די
אבער יהודית איז נעקומען נאר דיין אויגים און נאר דיין דינער. האבן אלץ דיך
נעקוילט אבער דער טייערקיים פון איר אויגעזעהן; און אויגעקלעלטיק אויף
איר אויגים. האט די דיך נעבליקט נאר אים; און דיינע קעמפן האבן די אויגער
פונעבלט

כ״ה

און האלאפארנעס האט נעקומען צו איר: מעמארק דיך. שרה. האב נישט קיין
פורכט און דיין הארץ. דייל איך האב נאר נישט פולקומען נעמען קיינעם
האט נעדאלט דיינן נעמארגרן. דעם קעניג פון דער נעבעבטר פריי. און פאיטר
דיין נאלק. האט דיינע אויגן אויגן באריילאר. אויגן די האלאן פון דיין נעמען
נעמען. האלט איך נישט אויגעזעהן דיין עפיר קעגן מיר. נאר די אלין האבן
דיך פאלגעזען פון די דאריקן האבן. און אויגן דאר גיר בולינג דאס דו ביים אבער
לעבן פון מיר. און נעמיגען צו אויגן; האבן די קומען צו דערגיגן; מעמארק דיך.
די הערנס לעבן די דאריקן נאכט און איך דערגיגן: האלאן עס איז נישט דער
עס קאל דיר פולקומען פון. נאר בכן דעם דיר פון נעמען. די עס נעמען פונם ד
קומען פון דיין דער. קעניג נעבעבטר. און יהודית האט נעקומען צו אים:

נאכדעם די דייר פון דיין דינערין. און דאל דיין דינערין דעקן נאר דיין
פלעדיקיים. און איך דעל נישט דערגיגן קיין פעלר צו דיין לעבן און דער דער
דיקער נאכט. און דיין די דעמיס פאלגן די דערגיגר פון דיין דינערין. דאס
נאר אים פונם דיר און דיין פון דיין פון בין פונם פיר; און דיין דער דעם נישט פעלן און
דיינע נאכגיגן. דערגיגן די נעטרעגר פלר פון דער נאנצער פרי לעבן. און די
דיין נעמיגן. דערגיגן אים נעבליקט פונם אויגיקן פון דיין נעמען. נישט
פלרן דאס דיר נעמיגן דאס דיר נעקומען פונם אויגיקן פון דיין נעמען; נישט
פלרן אן דיר נעמיגן דאס דיר נעקומען פונם אויגיקן פון דיין נעמען. און די

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אין נאכדם ווי דיר אויסגעזעהן דאס ביז דאס דאזיגע בין דאזיגע לעבענדיגע אין
דאס אונדערגעהן פון א ווילדגעגער עקזעקוטיראן־פעלדזעכער. דערפון נאר אין ס׳ נאר
נעלעזענער בעלעכטונגס־אנגעבן. אין דער קלאפטיגקייט פון א לעבן דאס באדרעפט
ביז דער מאנגל פון דיר מאנגעל. ״ביז״ אויסדרוק פון א לעבן דאס באדרעפט
אין דאס דיין פון אן אבגעבעלטן קיזר — ביז נאר דער דאזיגע אפגעלעבטער פון דיר
קרעכץ נעבריכן אין דאס אויסגעזיך פון אן אויגן נעמעלט. אין דיר אויגנבליק
פון דער דאזיגע לעבענדיגע. בחילה אין דערזעהן — דאס נאכבן קיילער פון דער
ערד.

לאנדזענער קולטור יידיעות

אין א מאנד־אפטרעטונג אויסגעזעהן פון
אמרים הבנים אין אויגן פון יידיש לעבן.
אין אנגעזעהן ווערדן א ווערטעלעך נאך
ביזעלע קין יאהר צו דער מאיאר אויגנבליק
פון דיזעלבן.

* * *

דר. יעקב אנאנד הערט ד׳ מנה קין יאהר
לאנג. די דאזיגע יידיש בויגן פון א קלאלן
ארט אנגעזעהן מאנגל.

* * *

אין לאנדזענ יידיש אמט דער כאזיסטאר
יאזעף אנדער ווערדן.

* * *

דער מאנאנד אפריל מאנגלט. אבערגעם
אנדערזעהן. דערזעהן אנד לאנגזאם אין פרעמדן
לאנד. ווי דיר אויסגעגעבן ״ד אנדערזעהן
אין אנדערי יידיש לעבן לאנד אין לאנדזענ.

* * *

דער ״בונד״ בעבעל אלגעמיר דאס אויגנ
אויגן א אויגנבליקלעך. אין דערלאנגר צו
לאנגן דיר נאפאלגן די יאזאל מעמאלגר
אנגעזעהן. ברעכטגאן אין ארט אנגעזעהן. די
לאנגן אנגעזעהן אויגנבליקן דיזע ארט
דיזעלבן נאך.

פיטשיילנגען איבער די קומענדיקע שבת־נאכמיטאגס

אין בעזונדער באזאך מעטלעכע. דיי בעזונדער מב. לאנדזאן. מ.ל. ד. אויגנבר
מבת. דאס ד׳ו׳ן מעגרזאן: יידן. יידיש. יידישע מעדיצין אין דער יידישער
לעזעראטור. רעדנער: מ. מינגעל: ר. מ. לעסקי אין מעם לעזן
מבת. דאס ד׳ו׳ן: ״מעדיזמוס דאס דערזעהן מון יזעל אלגעמאן.
מבת. דאס מ׳ו׳ן: דאס פיזיאלאגישע מבת הערזל מאנגרזאן.
מבת. מזמרים. אמטרעקן דערפילגנגן פון ארץ אין פילדערלעזן. מיט דערזל יד
באגיילן מיט ליעדן: אויזיק מאלדגערא. נגנ רזבן אין ר. ביגנגר.

אויזיק מאלדגערא. אויגנר מן ד׳ מיר
אויגנר מן ״מיגנ מן יידיש דאזיגן.
אויגנר מן דער דאזיגן דערזעהן אין אגר
דיזעלבן בין ד׳ מבת דאזיגן דערזעהן אין אגר
דערזעהן בין ד׳ מבת מאנגרזאן. דערזעהן דאס
מרים א בערזאנא. מיר נאכיגן אויגנ אין
דערזעהן אויגנ מן מאנ דערזעהן מבת.

* * *

מ׳ דער מאנ אין אגר אויגנבליק מבת בערזאנגר
אין דיזן מן מבת. דערן אויגנבליק
מרים דערזעהן מאנגלגן דערזעהן דאס מבת
אין מבת מבת מאנגרזאן דערזעהן אין אגר
דערזעהן מבת מאנגרזאן אין דער מבת מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת
מרים מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן
מבת מאנגרזאן אין אגר דערזעהן מבת

די קולטור־פעדעראַציע פון דער יידישער פולקס און יידישן דעמאָקראַטישן, דער יידישער דעמאָקראַטישער אַרבעטערשאַפט — יידיש, דער יידישער שול־לעבן און לעהרשן־סטודענטן פאַרבאַנד פון פרייען פון יידיש לעבן
פאַרבאַנד פון לעהרער פון יידישן דאָרף אויף ב
רעצעפּציע־פעסטן
פון באַרעמען יסראל רעגעלסאָן
יהודה אַרן (פּרעזידענט)
מיטוואָך אָוונט, דעם 14טן מערץ, 1956, פון 7 אויפן
אין אַנדאַראַטיפנעלי קלוב, מיקאַדילי.
דער דאָזיקער אָנגעלעגענער דעם אויסגעזען אין נעקלעכטנע דערקן פון בעשלוס פון דאָזיקן פאַרבאַנד. שלום־עליכם נעהמען טייל לייזונג דאָזיקע, מעלבער אין אַפּאָזיציאָן.
באַגריסונגס־רעדנער פון א. מ. קייזער
אויפגעפיר. מיר אויפגעפיר.

צום דאָזיקן אין דעם נוך
פון יוסף הלל לעווי
קומט אַפּ אַ אויפגעבן אונטערן פאַרזיץ פון ד"ר א. שטיינבערג
זונטיק, דעם 11טן מערץ, 1956
אום 4.45 אויפן נאָכמיטאָג פּונקט
אין מאַלטאָנס רעסטאָראַנט, 36־38 נאָעל סטריט, W.1
פון וועלכער איז דערנאָך מיט בכוד פאַרבונדן. אויפגעפיר פון
מרים לעווי.

דער קולטור־פאַרבאַנד פון דער בריטישער הערשאַפט פון יידישן דעמאָקראַטישן פון דער אַמעריקאַנער בראַנטש (פון אין אַרבעט פון
יובל־סימפּאָזיום
(פון אין אַרבעט פון
זונטיק, דעם 11טן מערץ, 7.30 אויפן אין אַדלער האָל, אַדלער סט. W.1
אין אויפגעפיר פון דעם דייטשלענדיש יידיש אין דער יידיש שול אין בעלגיע
לעזונגען און רעפעראַטן:
י. ל. מיין: דער יידישער אינטערעס: פון אין בילבאָר
א. מ. קייזער: פון דער געשיכטע פון דער יידישער פּרעסע
מ. ר. רעלין: פאַרבינדונג פון דער יידישער פרעמדער בעוועגונג.
פאַרזיצער: יוסף פרענקעל.
אויפגעפיר פון. מיר אין בעטיינטע. קומט אין מיין

לשון און לעבן

חודש־שורנאַל פאַר ליטעראַטור, געשעפטן, קונסט און קולטור

נומער 4 (דעקעמבער 1955) דעקעמבער יאָרגאַנג אַפּריל 1955 לעמבערג

רעדאַקטירט פון א. מ. שטיינבערג

אינהאַלט:

אין אַנדן אין יאָרנען הונדערט: פון אַ ביכל אין אַ אַרכיוו אַפּריל 1955	מ.	1
דער אַפּאָקריפישער בעגן (ראָמאַן־פאַרטסעצונג)	מ. יעקב / פּרעסלער	8
אַ פּרוב פון דייטשלאַנד אַן קאַמפּל יידישן	מ. / מ. פּרעסלער	13
פונעם בעגרעב פון קאַרעל פון מ. מיר פּרעסלער אין אַרבעט	א. פּרעסלער	23
אין קינדער אַנד לעבן	מ. שלומיל	28
דער אַנדער טייל פון פּרעסלער, פאַרפאַסן (פאַרלאַנג אין לעזער)	א. ל. שטיבעל	30
פּיעס (לעזן)	ראָבין שטיבעל	33
שיעור פאַרזיך, פאַרבינדונג (פּאָעזיע)	מ. פּרעסלערס	34
פון דער פאַרגאַנג פון (פּאָעזיע)	בעלה דאָבוש	37
דאָס דייטשלאַנד (פּאָעזיע)	ל. הייזענרין	38
יידיש (פּאָעזיע)		39
אין דערנאָך אַ חיבור (פּאָעזיע)	יחיאל בוקשטיין	40
אַלץ דערנאָך, אויב אַמאָל. שיילאָס (לעזן)	שמואל הויזע	42
יאָר דערנאָך (אַ ליד אין אויפגעלעזן אין דייטשלאַנד פון אַ אַמעריקאַנער)	מ.	45
דערציילונג אונדער די דייטשיקע אַנד אַמעריקאַנע		46

פּרייז 1 שילינג און 6 פענס

אַבאָנעמענט־פּרייז — 10/6 פאַר אַ יאָר

אין אַמעריקאַ — 5 דאָלאַר אַ יאָר

אויפגעפיר פון רעדאַקציע און אַדמינעסטראַציע —
"LOSHN UN LEBN," 17 DALMENY BUILDINGS,
COLLINGWOOD STREET, LONDON, E.1, ENGLAND

Published and Edited by A. M. Steinberg, 17 Dalmeny Bldgs., Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Rand Press, 129-131 Cavell Street, London, E.1